SỐ 907, NĂM THỨ MƯỜI — MỖI SỐ 4 XU — 丙子年 閏三月十九日 — NGÀY THỨ BẢY — 9 MAI 1936

GIÁ BÁN

ĐÔNG-PHÁP		NGOẠI-QUỐC	
Một năm	3$00		5$50
Sáu tháng	2.00		4.50
Ba tháng	1.50		3.00

Mua báo phải trả tiền trước.
Thơ và mandat gởi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai đăng quảng-cáo, việc riêng, xin thương lượng trước.

TIẾNG-DÂN

La Voix du Peuple

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

Mỗi tuần xuất-bản ba kỳ: thứ BA, thứ NĂM và thứ BẢY

HÀO-QUÁN
Số 123, đường Đông-Ba, Huế
Giây-thép nói: số 62
Giây thép: TIENGDAN HUE

Chia của cho người gọi là ơn.
(Mạnh-tử)

CHUYỆN "VÀNG SẦM-SƠN" nay đã kết liễu

Từ chuyện kho vàng Sầm-sơn, tỉnh-cớ bị bác chải nọ phát-kiến, gây ra những chuyện rắc rối không khác chi trận giặc, kẻ mua người bán, kẻ dấu người tìm, làm cho nhà đương cuộc tốn công canh phòng tra xét, mà những người có dính-dấp với vụ vàng ấy bị lụy cũng nhiều. Ngoài ra dư-luận bàn tán về quyền sở-hữu của vàng ấy cũng rất là phân-vân.

Nay thấy tin các báo đã đăng, vàng ấy thuộc về Nam-triều, có bù công cho trường Bác-cổ những vật cổ đã tìm, còn những người được vàng đem nộp cho chánh-phủ được hưởng 10%; ông già chải Hải-nhuận, người tìm thấy trước nhứt và nộp nhiều vàng nhứt, trong số 10% ấy, ông ta sẽ được đến 1.800$. Thế là vấn đề «vàng Sầm-sơn» đã kết-liễu.

Nhân chuyện «kho vàng» nầy mà ký-giả sanh ra mối cảm-tưởng:

Vàng, cũng là một loài kim trong các loài kim khác, như nói việc dùng thì đói không ăn được, khác không uống được, lạnh không mặc được: chỉ vì một vật hiếm có, lại có cái chất bền lâu không hư, nên trên lịch-sử loài-người chuộng làm của quí, quí nhứt trên các vật gì trên đời, mà thông cả Đông-Tây xưa nay đều chung một quan-niệm «chuộng vàng» ấy. Xem như đời xưa đã có những chuyện «giựt vàng giữa chợ mà không thấy người», cùng «nhà nghèo được ngán vàng không biết cất vào đâu»; ngày nay các nước đều đua nhau mua vàng, lại cấm vàng xuất-cảng, phần đông lại ao ước cái «thế-giới vàng rong» nữa... vàng với loài người, quí giá là dường nào!

Tuy vậy, vàng sở dĩ quí là tại biết cách dùng nó, nghĩa là dùng nó mà làm việc ích lợi chung; trái lại, cứ chăm dồn chứa cho nhiều trở làm mối hại cho mình, như người vàng trong cung nhà Tần, hang vàng của Thạch-Sùng, chỉ làm mọi giữ của cho quân giặc cướp; chả ích gì cho đời và lại có hại. Kho vàng Sầm-sơn mà ngày nay phát-kiến đó, chính cũng là cái gương «chứa vàng vào nơi vô dụng, làm mồi cho người sau», mà chính chủ chứa vàng đó không được hưởng chút lợi gì hết, có phải vậy không?

Trông cái gương trên, chúng ta nên hiểu câu «của đời người tạm»; ai có tiền của nên dùng ra làm việc công lợi công ích hơn là chứa vào nơi vô dụng, chồng dấu xe úp nói trên.

Thức-Tự-Dân

CHUYỆN ĐỜI

Đừng thờ không nên

Người đời ai cũng biết không làm thế nào mà khỏi một lần chết, thế mà mỗi người trong chúng ta mỗi khi ngài đến cái chết cũng như có một cái ma lực gì vô hình làm cho chúng ta vô tình mà phải buồn tiếc. Buồn tiếc cho phần ta đã đành mà còn buồn tiếc cho phần bà con bạn hữu, tất cả người thân một của chúng ta nữa. Người anh hùng chí sĩ trong khi sắp chết đã thấy tiền đồ hậu vận công việc ngổn ngang, hoặc vì chí chưa thành, tâm chưa toại mà phải nhắm mắt chết lưỡi thì đã đành; mà cho đến người phàm phu tục tử khi sắp chết nhìn vợ con thân thuộc mà cũng không khỏi không đề hận. Hoặc họ có cha già mẹ yếu, họ thương cho kẻ đầu bạc phải phơ tóc đáy sẻ lấy ai nương dựa? Hoặc họ còn em dại con thơ, họ ngại ngùng cho nỗi không người chăm sóc. Mà nhứt là họ là những người còn đương độ xuân thì, họ là đàn ông chăng? thì họ ngẩm đến người vợ đẹp của họ chốc nữa sẽ hóa ra người quả phụ, không biết rồi ra người quả phụ kia có đã thương chồng mà thề tiết với chồng chăng? Hoặc nếu họ là đàn bà, họ đương ngẩm cái anh chồng trẻ đang thái thái bên giường mà tự hỏi không biết cái lòng thương tự của cậu ấy rồi nó có sẽ bị một người đàn bà nào đẹp đẽ hơn cám dỗ mà nữa sau chàng nỡ ham vui duyên mới mà phụ phàng tình xưa không?.. Những ý tưởng, những mối lo sợ kia, tuy nó có vô lý đến đâu mà tôi tưởng cái lòng ích kỷ của người đời cũng không thể xóa bỏ hẳn được. Tâm lý thông thường mà! Huống lại nghĩ kỹ ra cũng không phải lỗi lại người mà chính lại hóa công đã bày ra những cái ác le của tâm lý.

Cũng vì cái tâm lý đã sắp chết rồi mà còn không dứt hẳn cái giây trần tục, nên chi ta mới thấy những tấn thảm kịch ở chung quanh những cái giường chết, mà một cặp uyên ương đương nằm tay nhau run rẩy nói nhau: «Anh thề đi, anh sẽ ở vậy...», «Em thề đi, em sẽ thủ tiết trọn đời»...... Rồi đó, người đàn bà quá thương chồng, người đàn ông quá thương vợ sụt sùi phát thệ...

Nhưng, than ôi! Cái cõi đời nào có phải chỉ có mỗi một cái giờ sống bên người bạn sắp làm chung! Đã sống với đời, đã dấn mình vào cái trường hoạt động, không phải chỉ mang nước mắt buồn mà rưới khắp non sông! Mà cũng phải tiếp xúc với bao nhiêu cái hoặc buồn hoặc vui mà người khác tiếp xúc. Rồi biết đâu sẻ không có một cơ hội làm cho cậu thanh niên chết vợ, người quả phụ còn xuân kia bị kích thích mà nẩy ra ý muốn cải tạo lại cuộc đời dở dang. Hồi đó họ sẻ nhớ lại cái lời thề trước mà họ sẻ dựt nẩy mình! Với

(Xem qua trang 2 cột 6)

Lạnhlẽo

Tin buồn trong làng báo: Ông Nguyễn-văn-Vĩnh tạ thế ở Lào

Ông NGUYỄN-VĂN-VĨNH, quán làng Phượng-Dực, phủ Thường-Tín, tỉnh Hà-Đông (Bắc-Kỳ), nguyên chủ nhiệm tờ Trung-Bắc Tân Văn, và sáng lập báo Annam-Nouveau, là một tay văn-hào trứ danh trong báo-giới, mà cũng là một tiên-thời nhân-vật trong khoảng giao-thừa ở xã-hội Việt-Nam ta, người Tây người Nam đều biết. Hiện ông vẫn có chưn trong Dân Viện Bắc kỳ và Đông-dương Đại hội nghị.

Mới được tin ông tạ thế tại Tchépone (Lào) ngày 2 Mai nầy, hưởng-thọ 55 tuổi.

Thế là trong báo-giới cả Tây và Nam mất một tay kiện-tướng. Bản-báo có lời tỏ lòng thương tiếc và chia buồn cùng tang quyến.

T. D.

Một đoạn dật sử vua Nã-phá-Luân

Cùng khôn là cái thêm bước lên con đường vẻ vang

Công nghiệp và tài lược, oai vọng của Nã-phá-Luân, một vị vua anh hùng nước Pháp, không ai lạ gì, mới đây John J B Morgan có làm bản sách gọi là «phân tích sự thành công của các nhà danh nhân» trong có kể một đoạn dật sử Nã-phá Luân lúc cùng khốn buổi nhỏ, đáng làm gương chung cho người đời, xin trích vài chuyện:

Một lần xuất thoát ly trường học

Thân sanh ông Nã-phá-Luân là một nhà quí tộc ở đảo Corse, có tánh cao, ngạo, mà nhà cũng sa vào cảnh cùng khốn; dầu tiên đưa Nã-phá-Luân vào trường học quí tộc ở Brienne. Ở trường học ấy, toàn là học trò con nhà giàu sang cả. Trong cái hoàn cảnh ấy, thường ông ta cứ gặp cái trạng thái của bọn đồng học khoe giàu sang mà mạt sát ông ta về cái hình thức nghèo khốn, nhiều khi bọn kia nhạon gay trước mặt.

Cái cử chỉ nhỏ nhăng của bọn kia, nhiều khi làm cho ông nổi máu giận gần không ngăn được, song ông ta cứ bậm bụng dằn mình dưới cái cách «xem người bề ngoài» ấy.

Sau khuất tức quá, không thể chịu được nữa, ông ta định thoát ly cái hoàn cảnh «khó chịu» ấy, nhưng ông ta chưa vội, viết thơ về cho cha nhà, trong thơ nói:

Con làm bia cho lời nhạo cười của bọn trẻ con giàu sang ở nước ngoài, vì cái cớ «nghèo», con thật lấy làm mệt chán về sự giải thích và biện bạch với chúng nó! Chúng nó chỉ hơn ta là nhiều tiền, còn về mặt tư tưởng cao thượng thì kém thua chúng ta rất xa, con tưởng con không đáng chịu khuất phục trong cái hoàn cảnh «cậy giàu khoe người» ấy.

— «Chúng ta không có tiền, buộc con phải học ở đấy»

Ấy là câu trả lời vắn tắt của ông cha.

Vì thế Nã-phá-Luân gắng chịu nỗi đau đớn dài dẳng hơn 5 năm trời, bấm bụng mà ở học trong hoàn cảnh «khó thở» ấy. Nhưng ai biết? cái cảnh khó thở ấy trở làm cái trường mài luyện chí khí cho ông ta nên người anh hùng cái thế sau nầy: Mỗi lần bị khinh khi, mỗi lần bị chê nhạo, mỗi lần bị lăng nhục, là mỗi lần tăng thêm nhiệt độ cho lòng quả quyết của ông ta, quyết tâm học cho hơn bọn ấy, cho đến ngày chúng khuất phục chịu ở dưới mình.

Làm thế nào? Cái đó thật không dễ: ông ta lầm lầm lo học, không hở ra một câu gì là khoe mình. Chỉ trù định quyết đoán ngầm ngầm trong tâm não, lợi dụng cái đầu óc kiêu ngạo của bọn kia làm cái cầu để bước đến cái địa vị tài năng danh dự xứng đáng của mình.

Lúc đi lính làm thiếu-úy

Lúc ông ta 16 tuổi, làm thiếu úy, gặp một việc rất đau đớn: Thân sanh ông tạ thế, ông ta phải xuất nửa phần lương để cung cấp cho mẹ. Tiếp giấy đòi, ông ta phải từ nhà kéo bộ đến Valence, một khoảng đường rất xa, đặng vào ngũ.

Lúc ở trong đội lính, bọn đồng ngũ mỗi khi giờ rảnh, thì đi tìm gái, đánh bạc, ông ta vì cái tư cách khác đời khiến cho người ta không ưa, lại vì cái cớ nghèo, thành không nhập vào làng chơi của bọn kia được; ông tự chọn một cái phương châm riêng, để tiêu khiển trong thì giờ rảnh, là đọc sách. Đọc sách tức là hô hấp không khí tự do, nhân ở đó có thơ viện, không phải mất tiền mua, trong đồng ruộng «sách» ấy, ông ta thu hoạch được hoa lợi rất nhiều.

MỘ ANH HÙNG thuật

(Còn nữa)

Lời than của dân bị nạn Mọi

Tháng Avril vừa qua, nhân đi qua miền Ái điểm, huyện Đại lộc (Quảng Nam) nghe dân sự xôn xao than thở về chuyện giặc Mọi giết người, đốt nhà v. v., mà bắt Tiếng dân đã đăng.

Hỏi đầu đuôi, thì họ kể: «Dân chúng tôi, mấy năm về trước, dưới quyền mấy vị quan đầu, như ông Azinesur, rồi kế ông Labore, cư xử đối đãi rất công bình, không chỉ dân chúng tôi làm ăn rất vui vẻ, mà đến dân Mọi cũng không có sự gì quấy rối; sự thông thương với Mọi cũng thường. Đến lúc mấy ông đó đi chỗ khác, dân còn nhớ ơn.

«Gần đây thì khác trước: dân Nam ta thân, dân Mọi bị bắt làm xâu nặng, và bị lính đánh, nên dân Mọi thù cho người Nam, thường khuấy rối luôn.

«Dầu bị giặc Mọi làm khổ như thế, mà thấy quan, ai cũng sợ khiếp, vì thưa bẩm mà quên tiếng «quan lớn» hay tiếng «ông» là bị ....»

Lời than ấy có quả vậy không?

Rồ chuyện

Cuộc chiến-tranh ở Đông-Phi đã kết-liễu

A hoàng, A hậu cùng 30 nhà qui phái đã xuất dương

Londres, 2-5. — Sir Sydney Barton, đại sứ Anh ở Ethiopie có đánh điện về bộ Ngoại giao, chính thức bảo rằng A hoàng đã từ giã Addis Abeba mà đáp xe hỏa sang Djibouti. Nhưng A hoàng chưa từ ngôi.

Người ta lại đoán rằng A hoàng sẽ sang Palestine là nơi trước kia A hậu định giữ con cái đến trú.

Djibouti, 3-5. — A hoàng cùng hoàng gia đã đến Djibouti khi 13 giờ rưỡi. Trước ga xe hỏa có lính sénégalais đứng thành hàng dày mà giữ trật tự. A hoàng, chồng vợ con lên xe hơi đi về dinh Toàn quyền, cảo một hồi bưu rồi vô bạn. Cùng đó chuyến xe ấy, có chừng 30 nhà qui phái A đến Djibouti.

A hoàng không tuyên bố gì hết. Ngày mai có lẽ ngài lại cùng hoàng gia đáp tàu thủy đi đâu đó không biết đích được — có người đoán là đi Aden — rồi sang Anh.

Lính sự Pháp cũng như tòa lãnh sự Anh có lính canh gác rất nghiêm nhặt. Vả phần nhiều đã rời bỏ kinh thành ấy rồi.

Paris, 4-5. — Đại sứ Pháp ở Addis-Abeba có điện về nói rằng tại kinh thành ấy nổi lên cuộc cách mạnh hẳn. Ngoài phường buôn bán ra, hoàng thất cùng tư gia của các kiều dân Âu đều ra tro hết. Y viện Mé élik bị cướp phá. Ngoài đường sáng nổ liên thinh. Hai người Arméniens (dân bảo hộ của Pháp) bị giết. Đường thông tin từ ga đến tòa lãnh sự Pháp bị cắt đứt.

Được tin ấy, Chính phủ Pháp lập tức đánh điện sang Rome; Chính phủ Ý lại đánh điện sang đại doanh Ý ở A bảo cho đoàn tiền phong tiến gấp. Đạo quân nầy hôm qua đã đến cách Addis Abeba 40 km, tối lại cũng không đừng nghỉ; có lẽ hôm nay đã đến kinh thành rồi.

Djibouti, 3-5. — Nửa đêm hôm thứ sáu, A hoàng từ giã Addis Abeba, sau khi không còn mong gì đến Q. L. nữa và thấy quân Ý quá chừng mạnh.

A-hoàng và hoàng-tử đương đứng xem một quả bom trên máy bay Ý ném xuống mà không nổ

Dư luận ở Quốc-Liên

Genève, 2-5 — Các giới ở Quốc liên cho việc A hoàng xuất dương là kết liễu phần quân sự trong cuộc xung đột Ý-A. Còn phần ngoại giao thì vẫn cứ rắc rối, vì A hoàng không chịu từ ngôi.

Dư luận ở Anh

Londres, 2-5. — Dư luận ở Londres lấy việc A hoàng xuất dương mà nói bằng rằng Ý đã hoàn toàn thắng trận, và tỏ ý thương hại cho số phận của A hoàng, muốn Chánh phủ Anh đang nạp ngài trong một nơi nào thuộc dưới quyền cai trị của Anh.

Tình hình kinh thành Addis-Abeba

Addis Abeba, 26. — Tình hình kinh thành Addis-Abeba rất rối rắm. Nghe đồng bào i ẩn thinh. Các kiều dân ngoại quốc đều vô sự song đều đến trú tại các tòa lãnh sự ngoại quốc, nhứt là tòa lãnh sự Anh. Chung quanh tòa nầy có lính gác rất cẩn thận và số đăng giấy thép thả điện.

Paris, 2-5. — Người ta không phải ngại gì tiền dân Pháp trú ở Addis-Abeba; tòa Trước khi lên đường, ngài có lệnh bảo giao cả hoàng thất cả các kho chứa binh khí cho nhân dân. Vì thế nên thấy ở Addis Abeba hàng nghìn người A kẻ thì khiêng bàn ghế, người thì vác giường nệm, người lại đem súng đạn ra đàng ngay, các nhà hàng bị cướp phá.

Addis-Abeba, 4-5 — 21 người Âu phần nhiều là người Hy lạp và Arméniens bị giết chết vì họ số giữ nhà hàng của họ, chống cự với quân cướp.

(Xem tiếp trang 4 cột 4)

BỔ-CHÍNH

Tiếng-dân số 901 ra ngày 25-4-36, bài xã-luận, trương 1 cột 2, có đăng bức thơ chánh-phủ trả lời cho người đàn bà ở Quảng-ngãi về việc kêu oan cho con...

Bức thơ ấy bằng Pháp-văn, n° 1705, đề ngày 16-11-31, của quan Khâm-sứ Trung-kỳ, mà nói của quan Toàn-quyền. Nay bổ-chính lại.

CÓ CON CHƯA CHẮC LÀ PHÚC

(Đạt-quan của Viên-Mai)

Phương Đông theo học thuyết và tập quán xưa nay, lấy gia đình làm đơn vị trong xã hội, nên người đời lấy việc có con làm phúc, mà không có con là bất hiếu. Tây phương lấy cá nhân làm đơn vị xã hội, nên biết bao nhà danh nhân giữ chủ nghĩa độc thân, như Gia-phú-Nhĩ, nhà đại chính trị nước Ý, hoặc nhà đại-triết-học nước Anh Bội-Căn v. v. có ai gia cho cái tiếng «bất hiếu» đâu?

Có con mà con làm cho rạng danh cha mẹ thì ít; biết bao nhiêu gia đình vì con hư mà trụy lạc! lại lắm nhà con chán làm hư danh đến cha mẹ ông bà, thì thà không có còn hơn. Vậy mà theo quan niệm người Nam ta, dầu con hoang, con hư, hay bên mạt thế nào, cũng cho có con là vui mà không có con thì buồn. Còn lắm nhà chỉ có một việc «đẻ» mà không biết nuôi, biết dạy, lại càng thêm tội!

Viên-Mai, hiệu Tùy-viên tiên-sanh, một nhà học giả và danh thi đời Thanh, trứ tác rất nhiều. Ông ta gần 60 tuổi mà chưa có con, thân bằng qua lại thăm viếng, thường hỏi chuyện «con», ông có bài thi tỏ ý đạt quan:

«Yểm thinh nhân tuân đắc tử vô,
«Ta ta tiểu sự bất quan cừ.
«Tiệu điêu kim hữu nhi tôn lụy,
«Vị tất vân yên đắc tự như».

厭聲人笑得子無
些些小事不關渠
迢迢今有兒孫累
未必雲烟得自如

DỊCH: «Đã chán nghe người hỏi chuyện con,
«Vẻ gì việc nhỏ khéo làm ồn.
«Có con càng khiến người thêm lụy,
«Chưa chắc thanh nhàn đạo nước non».

Bài thi trên có thú, song có người còn cho cượng giải để tự ấy. Đến bài «vịnh tế» sau nầy thì khoái hoạt tuyệt, và cũng khẳng khái tuyệt, mà tả được thân phận càng cao.

Doãn-Văn-Đoan, một vị đại thần đời ấy ra cái đề «vịnh tế». Viên tiên-sanh, lúc ấy chưa có con, vịnh rằng:

«Huyết thực mãn thiên hạ,
«Đản khán sở thọ ân.
«Tu tưởng hảo hồn phách,
«Cơ bảo trượng nhi tôn».

血食滿天下
但看所受恩
須將好魂魄
饑飽伏兒孫

DỊCH: «Huyết thực khắp trên đời,
«Chỉ xem ơn mình tạo.
«Hồ đem hồn phách thiêng,
«Đói no nhờ con cháu».

Bài thi chỉ bốn câu mà tư tưởng sâu xa, chí khí hào phóng, có cái quan niệm kẻ hào kiệt anh hùng, như Gia-phú-Nhĩ nước Ý «lấy Ý-đại-lợi làm vợ (1), đáng kính phục thay!

Người phương Đông như người nước Tàu và người nước Nam ta, từ nay về sau mà nếu không vứt được quan niệm gia đình hẹp hòi kia, thì không khi nào cải tạo được xã hội mới. Một cái nhà chỉ có nồi sanh xô bếp đó mà không lìa đi được, huống chi nói nhân quần xã hội và nước nhà!

ĐIỀN-DÂN

(1) Gia-phú-Nhĩ (Cavour), một tay vàng tạo nước Ý, không có vợ, thường nói: «Ta lấy nước Ý làm vợ».

https://tieulun.hopto.org

Lại chuyện bắt thuốc phiện lậu

Mới đây mấy làng Phước Mỹ, Phước hương, phủ Duy xuyên, tỉnh Quảng nam, có vụ bắt thuốc phiện lậu. Người thương chánh vào nhà Trần Nghĩa soát không được gì, chỉ nhà sợ, là làng nam châm, sau tuần đình bắt dẫn ra thương chánh Tourane phạt 3 người 9$ vì có ở làng.

Cũng chánh bản ấy, tại làng Phước hương có soát nhà xã Thự, được một bình chỗ quyết nhà dưới; qua hôm sau lại soát nhà thầy Chuyển được một bình lưng lưng chôn chỗ góc nhà dưới; ngoài ra, xung quanh đó có soát nhiều nhà nữa.

Lại ngày 1er Mai, độ 4 giờ sáng, tại nóc nhà ông Trương-Thể, buôn bán tơ lụa ở làng Thi-lại-tây, bắt được 2 hộp, cân nặng 15 lượng. Sở Doan đòi phạt 1.200$, ông không chịu, có kêu nài: vì thuở nay ông là người lương thiện, không bao giờ làm điều phi pháp ấy, chỉ là của ai phao tang.

Vì phố Điện bàn, gần đây thường thấy đôi ba người lạ mặt mang gói, giả kế đi bán rao, hay vào mấy nhà giặt rồi phao vu thuốc phiện. Ngày 18 tháng 3 ta, chánh phạt cho Xã Hoành ở làng Bàng An; tiếp đến ngày 11, phạt cho Thầy Nhơ, giáo sư trường Phong Thử. Hai người nầy đều bị thương chánh phạt nặng mà phải ngửa cổ ra chịu, thật là đau đớn vô chừng!

Cái nạn thuốc lậu, kẻ có làm mà chịu đã đành, tội nghiệp cho kẻ lương thiện chịu oan. Trong dân gian thật khiếp sợ nớp nớp, không biết mình sẽ bị phao vu khi nào!

Nếu nhà chức trách không minh xét, không trị thẳng tay bọn phao vu kia thì dân không sao yên tâm làm ăn được, mà cứ quy oán về nhà nước.

Dân

Chuyện kho vàng Sầm-sơn

(Xét biên lai của những người mò được vàng để chia tiền 10%)

Hôm 21-4-36, quan Công sứ Colas cùng quan bố tỉnh Thanh hóa đã hội thương tại huyện Quảng xương để xét lại những biên lai của những người mò được vàng, đặng chiếu theo giá vàng mà thưởng số tiền 10%.

Ngày 25-4, ở tòa Sứ lại có cuộc hội thương nữa. Số người có biên lai nộp vàng tìm được năm xưa, cả thảy 9o người. Trong có ông già đã đóng vai trọng yếu trong sự tìm ra kho vàng nầy là Ng-bá-Dương ở làng Hải nhuận, đã nộp cả thảy 3o nén vàng, 6 nén bạc; chiếu thời-giá thì một vạn tám nghìn đồng. Cứ theo số sẽ được thưởng mười phần trăm (1o%). Ông già nầy được hưởng 1 8oo$.

Danh sách những người đã nộp vàng bạc, hiện gởi vào Bộ, đòn Hải nhuận [illegible] ra từ hồi có kho vàng, nay cũng bãi bỏ. (Trích *Trung-Bắc tân-văn*.

Người ta mua sách có lắm cớ

Theo một cuộc điều tra ở bên Mỹ thì trong số 1o.ooo người mua sách, có 3.454 người mua vì thấy những bài bình phẩm; 2.46o người vì tin nơi lời quảng cáo; 1.219 vì nghe lời bạn khuyên; 42o vì thấy sách ở nhà hàng; 4o9 vì thích bài luận trong sách; 333 người vì nghe lời nhà hàng sách giới thiệu; 37o người được sách biếu; và 199 người vì mê cái đề sách.

Ngày 1er Mai ở các nước

ANH

Londres, 1er-5. — Các cuộc biểu tình trong ngày 1er Mai đều được im điềm. Một toán đến mấy nghìn người cầm cờ đi đến Hyde Park, lại nhiều kẻ đăng đàn diễn thuyết.

Một đều lạ là có rất đông con gái đi dầu cuộc biểu tình nầy. Họ vừa đờn vừa hát bài ca cách mệnh, rất vui vẻ.

TÂY-BAN-NHA

Madrid, 1er-5. — Lao động toàn cả nước đều nghỉ việc. Một toán 25o.ooo người biểu tình trong 3 giờ đồng hồ trước mặt 1oo.ooo có mỹ cảm với họ.

Ở Séville, 1 người thuộc phái phát-xít bị giết chết.

BA-LAN

Varsovie, 1er-5 — Các cuộc biểu tình ngày 1er Mai ồn ào lắm. Các tả đảng nhóm tại Varsovie có đến 1oo.ooo người mà biểu tình. Trước trường đại-học, đảng viên xã hội và quốc gia xung đột tợn.

Trong các thành phố lớn phải giữ quân lính lại mà bảo vệ cuộc trị an. Máy bay nhà binh phải bay liệng trên thành Varsovie. Thợ thầy ở Lwow là nơi có xảy ra cuộc xung đột lưu huyết trước kia, kéo nhau đến mà các người bị thiệt mạng mà đòi đại xá các chính trị phạm.

MỘT TÊN ĂN CẮP BÁO BỊ TỐNG LAO

Nhiều kẻ muốn đọc báo, mà không chịu bỏ ra một ít tiền để mua, cứ làm cái ghề khoẻ đô mạt: ăn cắp! Nhứt là báo gởi về nhà quê, lắm kẻ thao văn.

Nhà báo vì bọn nầy mà chịu mang tiếng với độc giả.

Vừa rồi báo *Trung-Bắc tân-văn* số ra ngày 3-5-36, có đăng: tại thành Nam (Bắc-kỳ), sở Mật thám vừa rồi đã khám phá được tên Viễn ăn cắp báo của nhà báo gởi về cho đại lý; cứ mỗi lần nó đón lấy bao tại bến ô-tô, mỗi tuần 1o hoặc 2o tờ, rồi bỏ lại cẩn thận. Lại cắt chỗ nhà báo để số báo gởi mà điền số khác vào. Nó thú nhận làm vậy đã nai tháng nay.

Hiện tên Viễn bị tống lao.

Mong các nơi khác, nhà chuyên trách cũng để ý tới bọn «đồng nghiệp» của tên Viễn kia mà trừng trị thế nào.

VIỆC TRONG NƯỚC

Cách lường mới nhỉ!

HUẾ. — Tên Trần-đình-Ninh ở nhà số 4 đường Trung-bộ, phường Phú-cát, hiệp với bọn tên Lê-minh-Mai ở tại làng Vạn-xuân, huyện Hương-trà, ngày 19-4 tới thuê của tiệm Nguyễn-văn-Sất, ở số 22 đường Mirador 9 một cái xe đạp hiệu Kiki, đưa cho Mai đem cầm cho cậu Đinh văn Dõng, con ông Thị-Bích ở làng Kim-long 6$00. Ngày 21 Avril, Mai lại đến thuê một cái xe đạp hiệu M. j. C. của tiệm Nguyễn-Thống tại làng Vạn-xuân, đưa cho Ninh đem cầm cho cậu Dõng 9$00. Ngày 26 Avril Ninh lại đi thuê lừa một cái xe Wonder của hiệu nào nữa, rồi cũng đưa đến cầm cho cậu Dõng 18$00, hẹn đến ngày thứ tư 29 Avril thì sẽ chuộc cả hai xe trên.

Nguyễn văn Sất và Nguyễn Thống (chủ cho thuê xe) bị lường mất xe, đi báo. Ngày 30 Avril, Sất thấy cái xe của y tại nhà ông Thị Bích; hỏi thì cậu Dõng mới của Trần-đình-Ninh đem cầm có làm giấy, Sất bèn phân cơ với làng sở tại, rồi đến đưa kiện Ninh tại sở Cẩm.

Cậu Đinh-văn-Dõng thấy thế, bỉ ổi mình mắc lừa, nên cũng làm đơn và đưa cả 3 chiếc xe đạp của Ninh và Mai cầm xuống nhà Sang-tá trinh.

Nhà chức trách cho bắt, thì bọn Ninh và Mai trốn biệt, chưa bắt được.

Cách lường cũng mới nhỉ! P. V.

Vụ trộm bắt quả tang

NGHỆ AN. — Hôm 21 rạng 22-4-36 có bọn trộm vào nhà hấp ông Nguyễn-sĩ-Duật, ở làng Tri-chỉ, huyện Nghĩa-đàn, lấy nồi đồng, mâm thau v. v., tất cả 11 cái, đáng giá 20$00, sáng ngày người chủ dậy mới biết. Ông Duật liền trình hương lý sở tại và cậy người đi dò tìm, chừng 9 giờ thì có người báo tin Tần ở Đồn điền Hạ-sơn lấy, tang vật hiện còn dấu trong nhà nó. Tức thì ông Duật trình với hương chức cùng 6 thầy tờ lên Đồn điền trình với ông P. đốc công. Ông đốc công viết cho một cái giấy phép (autorisation) và dặn dò trình với trùm xóm trại ấy, bảo những người lân bang chung quanh tới sẽ xét; nếu không ai tới thì lên trình lại, ông viết cho cái giấy lên trình Tòa đại và quan huyện phái lính xuống xét.

Sự chủ vừa nhận lấy giấy đi thẳng xuống nhà trùm xóm để trình, còn mấy tên đầy tớ thì đến gần nhà tên Tần xem chừng. Nhân lúc trùm xóm đi vắng, làng giềng không ai đến, toan trở lên trình ông đốc công để đi báo huyện, thì nghe trong nhà tên Tần chặt phá đồ đồng loảng choảng, chốc lát khói lửa trong nhà bốc lên cháy ra tung bùng, vợ chồng tên Tần chạy ra nói ầng Duật van là làng xóm: «có người đốt nhà!» Hương chức và mấy tên đầy tớ thấy thế đánh liều vào trong nhà cháy, vớt lấy mấy cái tang vật chạy ra, thì thấy người chung quanh chạy tới rất đông, tả đánh đập để cướp lấy tang vật mà đánh tháo, kẻ thì trói hương kiểm và tên Dượng là thầy tờ đương giữ đồ. Hương bộ hoảng hốt chạy lên báo ông đốc công, ông đang ăn cơm, bỏ giở bữa ăn chạy xuống, bắc trói tên Tần và đem ba cái tang vật (1 mâm thau, 1 nồi bảy, 1 cái xanh) lên nhà ông, cắt người canh giữ. Ông viết cho sự chủ một cái giấy cầm giao quan huyện dẫp ô tô xuống khám xét.

Đúng 7 giờ chiều, quan huyện xuống Đồn điền, vào nhà ông đốc công để hỏi nguyên ủy, sau ra khám xét.

Quan huyện bảo giữ lấy tên Tần, là tên đã ăn trộm quả tang cần đốt nhà và vu người, lại bắt tên Trạc (tên nầy trước có can án ăn trộm trâu, mới được thả về), tên Kiểm, tên Du là tại đã giúp tên Tần để đánh đập mà tháo tang vật và trói hương kiểm cùng tên Dượng. Đoạn, giải ngay lên huyện trong đêm hôm ấy.

Hôm 27 Avril, quan huyện mở cuộc điều tra, tên Tần khai tên Trạc cùng đi ăn trộm với nó, đồ vật đã chia đôi. Tên Trạc thú nhận. Còn tên Du, tên Kiểm thì khai chúng nó ra chữa nhà cháy chứ không ăn trộm.

Theo những người ở chung quanh đó thuật chuyện, thì tại nơi cậy thế, làm dân Đồn điền không ai dám đến đó xét, sợ xian sự; nên chúng thường đi trộm các hoa màu ngoài đồng, như khoai, lúa, rau, bắp, và ăn trộm trong nhà, các làng chung quanh lấy làm cực khổ, mà chẳng biết làm thế nào. Bây giờ nghe tin bắt được chúng nó, ai cũng thỏa lòng. Nhà pháp luật sẽ không dung kẻ gian.

Dân tổng Cự-lâm

Lời dân than phiền

HÀ-TĨNH. — Làng Nhượng-bạn, tổng Lạc xuyên, huyện Cẩm xuyên, nhân dân làm nghề dưới bãi biển, ăn nhờ bọt nước, phần đông hiếu lánh mà ngu dốt; nhân thế, lý trưởng tang ấy lạm quyền cậy thế, đánh đập kẻ nầy người khác, dọa đuổi không cho ở trong làng, dân lấy làm than phiền mà không biết kêu đâu.

Dân

Lý trưởng phá lệ làng sao?

QUẢNG BÌNH. — Chúng tôi, dân làng Hoàng-giang, tổng Xuân-lai, huyện Lệ-thủy, nhờ quí báo đăng việc sau nầy:

Theo lệ làng chúng tôi xưa nay, lý trưởng cũng như các hương chức khác, làm việc được 3 năm, đến trương quân cấp thì thối dịch, và việc quân cấp lúc nào cũng thi hành trong tháng giêng ta, chậm lắm là tháng hai.

Cứ lệ ấy thì Võ Ủy, lý trưởng đương thời, phải thối dịch trong tháng giêng năm nay. Thế mà đến nay y vẫn nắm chặt công chương trong tay, mà việc quân cấp cũng không hề dá động gì đến.

Dân chúng tôi đã tung nhiều lần nói đến, mà y vẫn lần lữa, nói quanh: khi thì bảo quan huyện cho thối dịch, khi thì xin làng cho liền năm lẻ đi quan thì quan mới cho...

Không biết lời y nói có thực không? Hay là y muốn xin mãi cái chức lý trưởng để hòng hà lạm của công và cách nhiễu dân như việc y đã làm trước?

Nay chỉ nêu một việc quan hệ là trong năm vừa qua, y bán hơn 10 mẫu ruộng công-tiền mà không chịu trình mãi biện cho dân biết, cứ nói quanh là vì việc kiện mốc-giới với làng Phan-xá, phí tổn mất nhiều, phần thì tiêu pha theo khoản đi hầu, lễ vật và những phụ phí việc làng... (Thế mà nay còn đeo triện lý trưởng, không quản cấp ruộng cho dân, thật trái lẽ quá!

Dân

Phòng hại vệ-sinh

TOURANE. — Ở Tourane, dãy phố Boulevard de la République (hôpital indigène) là một dãy phố đông đúc vui vẻ nhứt, mà phía sau lại nhớp vô cùng! Nguyên sau lưng dãy phố ấy, vài ba năm về trước, toàn là nhà tranh, sau nhà nước bắt dời đi, chỗ đó lại trở nên một cái cầu hoang, hai mặt cùng giáp đường cái (route coloniale n. 1 và Rue de Sorma), thiên hạ lấy chỗ đó làm nơi phóng uế. Lạ nhứt là con đường ấy có lính canh gác qua lại luôn ngày, mà người ta cứ công nhiên ra đó phóng uế chẳng chất gì e lệ. Mỗi khi có gió nam thổi vào, những phố ở con đường ấy không sao chịu được; những người đi qua đó cũng phải bịt mũi cho mồm!

Một con đường ở chính giữa thành phố mà đánh để như vậy sao? Mong nhà chức trách để ý trừ cái hại dơ bẩn không hiệp vệ sanh chung ấy cho.

Nhân vụ án mạng mà khám phá ra ổ bạc

QUẢNG-NGÃI. — Tối mùng 4 tháng 2 ta (26-2 36), Lương-Cường ở làng Mỹ long, tổng Bình-trung, phủ Bình-sơn, tới sau vườn Đoàn-thị-Toàn trong làng thắt cổ chết. Sau khi làng sở tại báo phủ, quan phủ cho phái lại mạo Võ-Quang và chánh tổng Võ-Học về khám, xét trong túi áo tên Cường có cái giấy nhắp (do tên Đào-Ty viết): Lương-Cường tạm tiền của Đoàn-thị-Toàn 9 quan v.v... Vì vậy

(Xem qua trang 3 cột 3)

Hội chợ Faifoo

Faifoo! một thành phố «già» ở Trung-kỳ, vì ảnh hưởng cuộc khủng hoảng mấy năm nay, nó phải chết mòn, thiệt đáng tiếc! Năm ngoái, quan địa phương đã mở ra một cuộc triển lãm, làm quảng cáo cho nó, để may có cứu sống lại chăng. Cuộc triển lãm ấy, nhiều người để ý.

Năm nay tại đấy lại sẽ mở một Hội-chợ nữa vào ngày 17 Mai nầy. Hội chợ mở cửa đến 20 mai mới bế mạc.

Nhờ mấy chén thuốc «hồi dương» ấy, Faifoo có tỉnh lại được không?

Chuyện đời

(Tiếp theo trang nhứt)

một người sống, họ lỡ hứa một điều gì họ cần có thể đến mà xin rút lời hứa lại, nhưng đã trót thề với người chết, thì biết tìm đâu cho thấy người chết bây giờ? Tôi giả định họ là người có lương tâm trọng lời hứa, thì họ sẽ khổ suốt đời.

Sở dĩ hôm nay tôi viết về chuyện thế nguyền nầy cũng là vì thấy trên một tờ báo nọ có thật cái chuyện kỳ khôi như vầy!

Ở thành Kingston bên Jamaïque thuộc quần đảo Grandes Antilles dưới quyền cai trị của người Anh, có một người đàn bà góa nọ làm chủ một ngôi nhà hàng lớn, tuổi 40 tuổi nhưng vẫn đẹp lắm. Người nầy là quả phụ của một viên quan bà người Anh bị tử trận khi qua trợ chiến cho Pháp. Viên quan ba nầy thương vợ lắm nên khi sanh tiền thường thường bảo vợ thề rằng nếu mình chết trước thì vợ phải thủ tiết trọn đời. Vợ đã thề, mà chính khi ở Pháp trước ngày bị viên đạn bắn chết ông, ông cũng có thơ về nhắc vợ như vậy.

Chồng chết rồi, mấy năm qua người quả phụ kia vẫn thủ tiết. Nhưng từ khi ra chủ trương ngôi hàng đồ sộ, thường tiếp xúc với các bạn thanh niên tuấn tú, mà cũng vì bà còn rất sắc sảo, nên bà nhẹ phải lòng một người con nhà danh vọng, và trẻ hơn bà nhiều, người nầy nằn nỉ đòi đi cưới cho được bà! Bà phải thuận theo, nhưng bà nghĩ đến lời thề trước thì khi nào cũng sợ sệt. Sau bà mới nhờ một người Ấn độ, có tiếng giỏi nghề ảo thuật lại có pháp kêu gọi hồn người chết, để kêu hồn ông quan ba về mà xin lỗi.

Anh thầy phù pháp nhận lời xin một cái bông và một vật dùng cũ của vị quan ba, rồi vào trong một phòng kín làm pháp trong mười lăm ngày, mới thấy ông quan ba hiện ra... Trong lúc ấy bà vợ của ông đương bị chàng thanh niên kia vuốt ve âu yếm ở trong phòng, liền thấy cánh cửa mở, ông quan ba hiện ra!.. Bà la so quá té ra chết luôn! Còn chàng thanh niên kia thì cũng sợ mà phát điên mất!

Câu chuyện trên nầy, bạn đồng nghiệp thuật mà nói rằng một chuyện đã có thật. Riêng phần tôi không biết có thật hay không, nhưng thấy có nhà bác học trứ danh như Camille Flammarion cũng đã thừa nhận rằng vẫn có những hiện tượng về siêu hình học, thần thông học như vậy. Tôi thuật câu chuyện nầy, mà chỉ muốn chứng một chuyện là lời thề khi nào cũng có hại, bởi vì lời thề không thể cùng hoàn cảnh mà di dịch được, hoặc lại cả hoàn cảnh. Trời ơi! nó thay đổi như chong chóng!

NHẬT SẼ TĂNG BINH Ở MÃN-CHÂU

Đông-kinh, 2-5. — Báo «*Asahi*» đăng tin rằng các lồng-trưởng Ngoại giao, Lục-quân và Thủy-quân đã định tăng thêm số binh lính Nhật ở Mãn-châu, vì 15 quân đội Nga trung ở Viễn-đông.

DOẠT GIẢI NHẤT

Kỳ Hội-Chợ Huế vừa rồi, hiệu KHUYNH-DIỆP đã được chấm giải nhất. Hội-đồng chấm thưởng có 9 ông, ông nào cũng cho KHUYNH-DIỆP 10/10, cộng thành 90/90 là cái điểm số cao tột bực.

Trong mấy ngày Hội-Chợ, tại gian hàng KHUYNH-DIỆP ế ẩm đã bán lẻ, bằng giá quảng-cáo, được trên 2.000$00. Đối với những hàng bán giá từ 3, 4 xu đến vài ba hào, thời số bạc ấy trên 2.000$00 trong 10 ngày Hội-Chợ, — trong đó lại bỏ mất đi mấy ngày mưa lạnh, — cũng là khá nhất.

Được cái kết quả rực rỡ như vậy, chính nhờ bà con ai nấy hết lòng chiếu cố. Nên xong Hội-Chợ, hiệu KHUYNH-DIỆP xin có lời cảm tạ chung hết thảy bà con.

HIỆU **KHUYNH-DIỆP**

CUỘC XỔ SỐ ĐÔNG - PHÁP

Kỳ phát hành thứ nhất

XỔ NGÀY 11 THÁNG BẢY TÂY NĂM 1936

800.000 vé, mỗi vé giá một đồng (1$)

60 phần trăm chia cho các số trúng theo bản kê sau nầy:

1 số trúng được		100 000$
1	—	40.000
1	—	20.000
8	—	2.000
16	—	1.000
80	—	400
800	—	80
800	—	40
8.000	—	20

Các công sở mà thường công chúng năng vãng lai như sở Kho Bạc, Thương Chánh, Giấy Thép, vân vân... và các viên chức, bào lý, nhà thương mãi càng ít nhiều người khác đều có bán vé số. Muốn biết tên những người nào có bán, thì đến mấy nơi thường hay gián yết thì mà xem.

NÊN CHÚ Ý!

Hạn thời bán vé, khắp trong xứ Trung kỳ, thì nơi trước, chậm sau, nhưng chiều ngày mồng 7 tháng 7 tây năm 1936 là tức chỉ; duy chỉ ở Kinh đô và các tỉnh lỵ, thì các sở Kho Bạc còn bán cho đến 4 giờ rưỡi chiều ngày mồng 8 tháng 7 tây, nhất định không đổi.

HAI MÓN RƯỢU THUỐC RẤT HAY

của nhà thuốc **VÕ-VĂN-VÂN** Thudaumot-Nam-kỳ

I.— Trường-Sanh dược tửu.— Rượu thuốc nầy tánh-chất đại-bổ. Đàn ông, Đàn bà, người già cả, khí huyết suy kém, trong mình bần thần mệt nhọc, hình vóc gầy ốm, uống rượu thuốc nầy trong ít lâu sẽ thấy công hiệu. Rượu thuốc nầy rất mạnh, không nên uống đến quá say, phải tùy theo sức mình mà dùng.

II.— Phong-Thấp dược tửu.— Chứng nhức, mỏi, tê, bại, uống thuốc thang, thuốc hoàn, rất lâu lành. Thuốc hiệp cùng rượu trong giây lát đã chuyển khắp châu thân. Môn thuốc rượu nầy chuyên trị chứng nhức, mỏi, tê, bại rất công hiệu. Bất luận ngày đêm, tùy theo sức mình, muốn uống nhiều, uống ít cũng đặng.

Giá cả hai thứ: Chai lớn 1/2 lít 1$. — Chai nhỏ 1/4 lít 0$50

Chi-cuộc **VÕ-VĂN-VÂN** dược-phòng

SAIGON	QUINHON	HUẾ	HANOI	TOURANE	HAIPHONG
220, Rue d'Espagne	Avenue Gia-Long	87, Rue Paul Bert	86, Rue du Coton	Avenue du Musée	103, Bd Bonnal

GIẢI HUYẾT ĐỘC

HIỆU CHỮ THỌ

Chuyên trị:
Đau xương
Nhức gân
Tê, bại
Ghẻ chốc
Mụt mảng
Đàn bà bạch đái
và
tất cả những bệnh do huyết có độc sinh ra hồi trước đã mắc bệnh phong tình hoặc bởi khí huyết cha mẹ di truyền lại.

MARQUE DÉPOSÉE

解血毒

Một chai 1$20

Nhà thuốc VĨNH-THỌ Tourane

Sữa
NESTLÉ
HIỆU CON CHIM

SỨC KHOẺ CỦA TRẺ CON
NHIỀU CHẤT BỔ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh các nhà thương binh và các trường học (Lycées) ở Khắp Đông-Dương

VIỄN-ĐÔNG
TON TÍCH HỘI
SEQUANAISE
Thành lập lí lập năm
729.796$65
GIÚP NHỮNG NGƯỜI DỀ DÀNH TIỀN
Bảng xổ số hoàn tiền vé tháng Avril 1936
29 AVRIL 1936
Danh sách các người trúng số
Lần mở thứ nhất: hoàn vốn bội phần
43 813 M. NGUYEN VIET LAP, Hanoi 1.000$00
Lần mở thứ hai: hoàn nguyên vốn
13 549 M. V. Saigon 200.00
24 796 M. TCHONG TSAUK, Hanoi 200.00
28 452 200.00
38 972 200.00
39 878 M. NG DUONG, Phanthiet 200.00
43 567 M. BERNARD DESTENAY, Saigon 313.00
47 228 Phiếu này chưa phát hành.
Lần mở thứ ba: khỏi phải góp tiền tháng
Cột thứ nhất — Cột thứ hai
2 027 M. NG-V. LONG, Saigon 300$00 310.00
4 053 500.00 762.00
17 690 1.000.00 1.370.10
22 852 700.00 107.50
35 894 700.00 105.00
38 005 M. PHAM-Q. CU, Saigon 700.00 103.20
45 629 Phiếu này chưa phát hành
Những kỳ xổ số sau định vào ngày 29 Mai 1936, hồi 9 giờ sáng tại sở Quản-lý ở số 68 đường Charner, Saigon
Hãy cần nhiều người đại-lý có đảm bảo chắc chắn

Tại Sao Các Ngài Mắc Bệnh

khó khăn, kinh niên? Là bởi nước ta khí hậu ẩm thấp, thời tiết thất thường, khi đau ốm, lại chẳng gặp được thầy giỏi thuốc hay, nên tiền mất tật mang, tàn ngày hóa kinh niên trầm trọng. Vậy khi các ngài lỡ mắc bệnh Phong, Ho lao, Hen suyễn, Đau phổi, Đau ngực, Thổ huyết, Lậu kinh niên, Tiêm la, Di mộng tinh, Động kinh, Kinh phong, Đau mắt kinh niên, Trùng nhạc, Ung sản, Tê bại, Phong thấp, Đau lưng, Táo bón, Đau lỗ tai, Sâu răng, Sốt rét ngã nước.. và các bệnh đàn bà trẻ con... thì không luận xa gần, đều nên gởi ngay thơ về Nhà Thuốc ĐẠI-BẢO-ĐƯỜNG, 22, *Rue des Médicaments à Hanoi*, có đủ các phương thuốc gia truyền rất kinh nghiệm thì cam đoan quyết là sẽ mau khỏi hẳn nọc bệnh. Các Ngài muốn biết trước, hết bao nhiêu thuốc hay chưa bao lâu thì khỏi dứt nọc tiệt căn, xin cứ gởi thơ về kể rõ bệnh trạng, Bổn đường xin trả lời rất tường tận ngay.

VIỆC TRONG NƯỚC

(Tiếp theo trang 2)

một ổ chứa bạc phát lộ. Theo lời họ thuật như dưới:

« Trong làng mà có bài bạc đều do bọn hương lý dung túng. Lý trưởng làng Mỹ-long Phạm-Kiệm, năm Bảo-Đại thứ 8, mượn cớ sửa chợ, trích công dân tư ích 300 ngày, sức dân người chịu cột, kẻ chịu trinh và tranh tre các vật khác. San tỉnh số cột, trinh và tranh tre, vật gì cũng đều tính giá phú lên gấp hai (bản khám hiện còn tại tòa Dương-Giáo giữ). Còn ruộng công làng cho mướn và tiền bán chợ vườn đình, y cũng thông đồng với bào cựu tiêu rác

Năm ngoái, dân trong làng là bọn Lê-Cầm, Nguyễn-Luân, Đào-Nhượng 80 người, đồng ký đơn kiện lý Kiệm và bào cựu về mấy khoản tinh tệ trên, song quan phủ không chấp đơn. Bọn làng lại dốt ý Tư tháng giêng lại nay, cho mở cuộc bài bạc, trong làng nơi nào cũng có; lý trưởng Kiệm đứng ra cho phép, xã đoàn Đoàn-Duân rả rén quyền độ, hương chức Đào-Ty, Huỳnh-Nhưỡng ngồi sòng. Khi thì nhóm đánh ở nhà này, bữa thì nhóm đánh nhà khác, mỗi đêm chủ chứa bạc phải nạp cho lý Kiệm 12 quan tiền (trong số đó trích cho hương chức 5 quan), còn lý trưởng 7 quan. Mỗi quân bạc ăn được 10 quan, phải cần lý 1 quan v. v.. bài bạc không đêm nào không có.

Tên Lương Cường, đêm mùng 3 tháng 2 ta (25-2-36) có ăn được hơn 10 quan tiền, mà không cung đốn bác lý, bác lý hiểu, chục sử Đoàn-thị-Toàn và cho Cường ăn cắp thuốc lá, bức Cường phải bồi thường, nên có cái giấy Cường lạm tiền của thị-Toàn để trong tài ấn nói trên.

Vụ này quan phủ đương xét, những người can chứng đã đến của công. Thực hư có nhà đương cuộc xét đoán. Đây chỉ cung một ít tài liệu.

L. b Kh.

Ở không an

PLEIKU. — Làng Ngơyđo-lợi rất rát hơn mươi nóc nhà, mà mấy lúc nay thường trong xóm có chuyện kẻ trộm bắt gà, nhổ cải v. v.... Người ta nói thị Ngơgi và thị Của mất gà, có nhìn gà tại nhà hương.., nọ, mà không giám nói, vì sợ hành hung.

Mong nhà chức trách do xét mà trừ tệ ấy cho.

L. S. B.

Cuộc đàm thoại ngắn

Tại quảng-cáo quá!

— Anh M, sao vật sản tôi làm ra, quảng cáo cũng gắt, có thang gì ai đâu, mà nó không chạy, hè?

— Chính bởi chỗ đó.

— Sao?

— Bởi anh quảng cáo quá. Thổ sản anh cũng như các vật « bán chạy » khác, phía trong phải có cái « chất » ra sao rồi tô thêm ra ngoài một lớp, chứ cách « mà mất » bạn hàng ấy, ai mà tin! Không những hàng của anh mời thế; bất kỳ vật gì cũng vậy. Vì bạn hàng đòi chứ họ tinh lắm.

Tại nói dóc!

— Cái bài ký sự của tôi viết hay, dài, nhiều tài liệu lắm chớ, sao mà lắm kẻ lại thờ ơ, anh?

— Anh có tài viết thật, có đến tại anh giỏi « nhồi sọ » độc giả quá. Anh dựa dựa theo chuyện mà mở rồi kéo ra: râu ông nầy, anh đem cắm vào cằm bà nọ, độc giả chính vì thế mà không giám xem: họ sợ dồn vào nào đến lắm lạc!

—K—

Cuộc bầu cử Thứ dân nghị viện ở Pháp

Kết quả cả hai lần bầu cử

Paris, 4 Mai. — Bản thống kê sau cùng của bộ Nội vụ như sau này:

Cộng sản	72 ghế
Cộng sản mới	10 —
Xã hội hiệp nhất	146 —
Liên đoàn xã hội	26 —
Xã hội độc lập	9 —
Cấp tiến xã hội	115 —
Cấp tiến độc lập	31 —
Cộng hòa tả đảng	83 —
Dân chủ	23 —
Cộng hòa dân chủ	53 —
Bảo thủ	11 —
	614 ghế

So với khóa vừa mãn:

	Thêm	Sụt
Cộng sản	52 ghế	
Xã hội hiệp nhất	49 —	
Cộng hòa dân chủ	12 —	
Thủ cựu	5 —	
Cộng sản mới		1 ghế
Liên đoàn xã hội		19 —
Xã hội độc lập		12 —
Cấp tiến xã hội		43 —
Cấp tiến độc lập		34 —
Cộng hòa tả đảng		16 —
Dân chủ	0 —	0 —

Theo thống kê trên chỉ mới được có 614 ghế, còn thiếu 4 ghế nữa.

Trong số người được trúng vé cuộc bầu cử lần thứ hai có những ông: Herriot, Marquet, Paul Reynaud, Marchandeau, Herriot, Taittinger, Zay, de Monzie, Patenotre, Bouisson, Yvon Delbos, Doriot, Bergeroy, Mistler, Hennessy, Nicole, Salengro, Léon Meyer Bessonitrot.

Trong số người không trúng cử có những ông: Monjauvis (cộng sản); Léon-Vincent (xã hội liên đoàn); Jean-Piot (cấp tiến xã hội); Goy và Danielou (cấp tiến độc lập); Duval-Arnould và Désiré Ferry (cộng hòa); Déat, Stern (tổng trưởng đương kiêm); Mazé (thứ trưởng bộ công tác).

Xung đột trong một cuộc hội hiệp tuyển cử

Paris, 2-5. — Trong một cuộc hội hiệp tuyển cử tại hạt thứ 19, hai người tranh cử là Thorez (cộng sản) và Martinaut-Déat (cấp tiến xã hội) đập nhau. Ông thứ hai bị trọng thương, hiện phải điều dưỡng.

Nội các sau cuộc bầu cử

Paris, 2-5. — Tuy người ta đã cải chính tin Nội các Sarraut sẽ từ chức, sau cuộc đầu phiếu cử Thứ dân nghị viện lần thứ hai, nhưng trong nghị viện giới, người ta nói sự từ chức ấy là theo thường lệ, và Tổng thống phải gọi lãnh tụ phái nào chiếm được nhiều ghế nhứt ở Thứ dân nghị viện, ra lập Nội-các.

Ngoài các lãnh tụ cấp tiến và lãnh tụ đảng xã hội là ông Léon Blum ra, người ta có nhắc đến tên ông Vincent Auriol, nghị viên hạt Haute Garonne, và hiện đương chức thư ký phái xã hội dự vào nghị viện.

Nam-kỳ

Mấy ông: de Beaumont, độc lập, được 1.566 phiếu trúng cử.

Omer Sarraut, độc lập, tả đảng 1.536 phiếu

Gallet, cấp tiếng tả đảng	46	—
Gozé	9	—
Loesch	7	—

Chemisettes d'été
Các nhà buôn nên hỏi tại nhà chế tạo
Go Gioanh
68-70 Rue des Eventails
HANOI

Thuốc lá "LUCIA"
tốt nhứt

0$05 một gói
0$05 một gói

Có bán khắp nơi

RẤT CÓ ÍCH

Tỉnh Bình-Định (Quinhon) là nơi thổ sản dầu dừa, mà thường niên đến mùa dầu không xuất cảng được, thời dân Annam ở miền Tamquan lấy làm phân vân hết sức, là vì chỗ ấy người mình lấy dầu dừa vi nghiệp.

Từ ngày hãng savon XUÂN-SANH của chúng tôi ra đời đến nay nhờ lấy toàn dầu dừa ấy mà làm ra các thứ savon rất tốt (72%) nên được công chúng hoan nghinh rất nhiều và lại được các sở thí nghiệm của nhà nước chứng kiến. Vừa rồi chúng tôi đã được giấy Hội-chợ Haiphong gởi vào khen tặng thứ savon của chúng tôi tốt hơn các thứ khác.

Món hàng nội hóa xứ Trung-kỳ ngày nay đã được mở mang. Vậy xin quí ngài lấy công tâm mà chiếu cố, để giúp cho kỹ nghệ xứ mình được bước vững trên con đường tiến bộ.

Savonnerie XUÂN-SANH
Avenue Khải-Định -:- QUINHON

THUẬN - LONG
Rue Paul-Bert
Đại-lý độc-quyền HUẾ — ĐỒNG-HỚI

Dùng sữa
"LE GOSSE"
Sữa « LE GOSSE » rất bổ cho tất cả mọi người: có nhiều chất kem (Crème) rất tinh khiết.
Bao thầu cho Nhà - nước năm 1932-1933
Lycées, Colléges, Maternités, Ecoles, Institut de Puériculture etc.... à Saigon.
Có bán trong các tiệm tạp hóa ở Đông-Pháp.
HIỆU GIẤY XANH: *Giá mỗi hộp* ..... 0$30
Đại lý:
ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES
HUẾ — TOURANE — QUINHON

TIỂU THUYẾT:

HƯ KHÔNG

LƯƠNG-PHÁT dịch-thuật

— 62

Nếu bà còn hoài nghi cho cái lòng sốt sắn hăng hái của trạng sư La bích khi đến thăm bà, thì cách chiếu cố đặc biệt của các người hầu hạ bà, và các bức thơ chia buồn mà trong không đến được cái ý ngợi khen, đã chứng cho bà cái thế lực mới của bà ngày nay vì bà đã trở nên người kế nghiệp tự nhiên của bà triệu phú Ái lợi. Bà đã cố sức xua đuổi cái ý tưởng hạnh phúc mà bà được hưởng, vì bà cho là không nhằm lúc và quá sớm, thế nhưng mà cái ý tưởng ấy cứ chiếm cứ đầu óc bà luôn, buộc cho bà phải nghĩ mãi đến rằng «bà là giàu, giàu, giàu».

Mà bà trở nên giàu đó là cũng tự vì số mạng, chớ bà không hề làm điều gì bậy, hoặc làm điều gì trái với lương tâm. Cái hạnh phúc kia, bà cũng phải mua với một cái giá mất quá rồi, và thiếu chút nữa cũng không thể hưởng được?

Chỉ nghĩ đến mà bà run cả người, nhớ lại cái lúc nguy hiểm đã qua, cặp mắt bà kinh hoảng mà phải nhắm lại: cái gió lạnh của sự chết đánh vào má bà ngày nay bà cũng còn cảm thấy. Không khí nào bà giám bước lên xe hơi nữa! Bà ráng sức đừng nghĩ đến các điều ấy nữa... Nhưng đến khi nào bà mới có thể quên cái phong cảnh chạy như bay, trong khi chiếc xe nhào xuống hố?...

Bà nghĩ mừng vì được sống sót. Cuộc tai nạn kịp không làm cho bà thương hại bà Ái lợi bằng bà trở lại tự thương bà. Bà chỉ thấy cái hòm của bà trước mắt. Và bà nghĩ đến những điều bà có thể mất mà bà tức cho cái tai nạn kia, nếu mà bà không thoát khỏi. Vì chỉ thiếu một chút ít thôi!.... Bà cũng nghi mà bớt đau đớn cho bà Ái lợi, vì bà nầy chết một cách quá mau chóng, không có thì giờ đau khổ; và cũng vì nhiều duyên cớ không thể tránh được. Bà Ái lợi khêu mối cho cái cơn điên của tên tài xế là tự mình deo họa cho mình, và trong cơn tai họa bà gây ra đó, có phải chỉ một bà chịu thiệt đâu, mà cho đến chán bà vô tội cũng sượt thọ hại kia mà!

Bà không phàn nàn cho bà Ái lợi bằng ông Xu sư vì ông nầy cũng bị thương ở hai cái xương sường và phải nằm mãi ở nhà — cũng người có phước nữa — hoặc con Ki ki bị bỏ dọc đường, hoặc người đàn bà nhà quê kia phải bị đè gần chết. Còn về phần Uy dân, thì nó đã đền tội rồi!

Không! sự sống với bà có Ái lợi không phải để chịu đâu! Vì bà Bá lê vy phải ráng sức lấy lòng công tâm mới có thể đặt ở hai cái bàn cân, một bên thì những ân huệ của bà và một bên thì các sự nhục nhã bà đã làm nên cho người ta phải chịu. Nhưng bà Bá lê vy không nên quên cái xấu của bà cô kia mà chỉ nhớ cái tốt sao? Bà sẵn lòng tha thứ cho các tội lỗi mà đồng gia tài mấy triệu kia đã chuộc lại một cách dư dật. Giàu rồi! Giàu hơn cái khi bà còn đương thạnh vượng, vì ngày nay không còn cái gì là sai chạy trói nổi như trước nữa. Bà có thể đưa tay rờ mó đống vàng thật, những tờ giấy bạc xanh và bao nhiêu ngân phiếu. Nhưng cái lạc thú và cuộc mơ mộng tự nhiên của bà không phải là toàn không có điều lo sợ gì pha lẫn. Bà vẫn ái ngại lo sợ....

Gương mặt bà thay sắt. Ái lịch trông thấy mà cũng lấy làm lo.

Ái lịch đã từng trải qua các cơn cảm động rất mực. Khi nàng ở trên xe ngựa trông thấy chiếc xe hơi phóng đại đến mất tăm, rồi đến khi tìm thấy ông Xu sư bị bỏ xa độ ba giặm, nàng và Lai mộng hết sức gạn hỏi người kỳ giây thép với rõ sự thật. Khi đó Vi lôi lo việc chở hai người đàn bà, một người thì không động đậy được, chết luôn, phải khép vào bốn tấm ván, còn một người nữa thì chở trên tấm nệm trong một chiếc xe đóng kín, rịt bó trong tấm vải, cũng xanh xao như cái xác chết.

Ái lịch vẫn thấy lại cái lúc đau đớn đó luôn, và cả cái cách thân mật của chị nàng đối với Vi lôi. Vi lôi thì gần trở nên một vị gia chủ, truyền lệnh nầy, bảo điều khác, chăm sóc các công việc. Nàng đã từng trông thấy nhiều việc mà cái lòng trong sạch của một người trinh nữ như nàng, lấy làm khó chịu. Sao mà trong khi vẫn mặt chồng Lai mộng, Vi lôi lại giám phê trương cái tính thô mặt kia không chút gì đấu điểm cả?

Là vì Ái lịch không biết rằng chị nàng trong cái lòng ích kỷ đã thấy rõ cái tai nạn kia suýt đã làm hại đến cái sắc đẹp của nàng, cái sắc đẹp mà nàng quí hơn cái đời của nàng nữa. Nếu ráng mà không lánh cái xe hơi kia để đi xe ngựa thì biết đâu nàng đã không mang cái số phận của bà cô kia; hoặc còn sống được thì cũng bị tàn tật, bộ mặt kia mất cả nguyên hình, trở thành ghê gớm. Vì có Vi lôi nên nàng đã tránh được các cái tai vạ đó.

Vì có Vi lôi, và vì muốn cùng ngồi với Vi lôi trên xe ngựa mà nàng mới tránh được cái nạn gớm ghê kia. Nàng càng nhân thế mà càng cảm ơn chàng, càng thấy rằng chàng là một cái chỗ nương dựa cho sự yếu đuối của nàng, một cái tay bảo hiểm đối với số mạng. Nàng thành tâm thương tiếc bà cô, thành tâm khóc khi cái đám bà; rồi tự nhiên nàng nghĩ đến chuyện khác, tự cho rằng một cái pháp lạ đã xảy đến cho nàng, và cái gia tài đồ sộ kia ngày nay trở về tay mẹ nàng thật là một chuyện ngẫu nhiên rất đáng ham muốn: ghê gớm thay nếu nghĩ rằng mẹ nàng cũng có thể bị cái tai nạn kia đưa đi mất!...

(Kỳ sau sẽ tiếp)

BỐN ĐỀU CẦN YẾU

Cho Phụ-Nữ

I.— Đau binh Bạch-Đái-Hạ

Huyết trắng (khí hư) ra dầm dề, hay là khi nhiều khi ít, bầm đen, vàng dợt, trắng đục, lợn cợn có giây có nhợi, hôi tanh khó chịu, mình mẩy nóng hầm, mê mệt, tứ chi bải quải, dùng đã thứ thuốc rồi mà không hết, hay là hết rồi trở đi trở lại, mau dùng thuốc :

Điều-Kinh-Bạch-Đái « Ông Tiên »

sẽ dứt tuyệt, khỏi cần bôm rửa, đang có tháng (kinh) mới sanh đẻ hay là đang có thai mà ra huyết trắng nhiều, dùng thuốc nầy càng hiệu nghiệm. Chúng tôi dám nói quả quyết và cam đoan dùng thuốc nầy không hiệu nghiệm không lấy tiền.

Mỗi gói...0$30, nửa tá...1$50, một tá...3$00

II.— Có kinh trôi sụt hay là không đúng ngày

Phần nhiều phụ nữ hay sanh ra trăm ngàn bịnh ; cũng vì máu huyết suy kém, kinh kỳ trồi sụt, có tháng không đúng ngày, hoặc sớm, hoặc muộn, hoặc nhiều, hoặc ít, mình mẩy nóng hầm, mê mệt, nhức đầu, đau bụng, nhức mỏi trong xương, tay chơn rũ liệt, bần thần, xây xẩm mặt mày, huyết trắng ra dầm dề, ăn ngủ không biết ngon, đả dượi tối ngày, làm việc chi cũng chán nản, nước da vàng ủa như bịnh bậu, bình vóc càng ngày càng ốm xanh, để lâu ngày chừng nào càng hại thêm chừng nấy !

Vậy qui bà, qui cô máu huyết suy kém, kinh kỳ trồi sụt như trên đây, đã từng dùng đủ thứ thuốc rồi mà không hiệu nghiệm, xin dùng thuốc BỔ-HUYẾT ĐIỀU KINH « ÔNG-TIÊN » nầy cho thường, các bịnh kể trên sẽ tuyệt, máu huyết trở nên sung túc, kinh nguyệt điều hòa, (đúng ngày) trong mình mạnh khỏe, da thịt tốt tươi.

Mỗi hộp. . . . . 1$00

III.— Tới kinh đau bụng hay là có mà ra ít

Vậy qui bà, qui cô tới kinh kỳ huyết hư ra không đặng, hay là có mà ít, làm đau ngầm ngầm trong bụng, đau gò cổ cục, đau thắt ngang lưng, mình mẩy nóng hầm mê mệt, nhức mỏi cùng mình, muốn ớn lạnh, ăn ngủ không biết ngon, đã dượi tối ngày, mau dùng thuốc LỐI CÔNG HOÀN « ÔNG TIÊN » cho nó trục lấy máu hư ra thì các chứng bịnh kể trên đều hết.

Mỗi hộp. . . . . 1$00.

IV.— Muốn sanh đẻ dễ dàng

Có thai từ một tháng sắp lên, nên trường phục thuốc TIÊN THIÊN BẢO DỤNG HOÀN « ÔNG TIÊN » một là bổ khí huyết, hai là dưỡng thai, đến lúc gần sanh đẻ chuyển bụng ít đau, tử cung được trơn và nở (đẻ mau) ba là, không lo đến chi trắc trở, bốn là, đứa nhỏ dễ nuôi, sau đặng mạnh mẽ, khỏi sợ ghẻ chốc hay là nổi sài cùng mình, hết sức công hiệu.

Mỗi hộp. . . . . 1$00.

Mấy thứ thuốc trên đây, chúng tôi dám chắc rằng hoàn toàn và công hiệu hơn hết ở xứ Á-Đông, và chưa chắc có hiệu nào mà tranh cho đặng.

Có bán tại 51, Rue GIA-LONG à HUẾ và khắp các nơi có treo bản hiệu đại-lý cho nhà thuốc **ÔNG-TIÊN.**

Một đều tử biệt a-phiền

Các anh em cũng nên nghe tôi là một đều vui vẻ trong gia đình. Chính tôi cũng đã NGHIỆN HÚT trong 15 năm, đi đến đâu cũng thấy nhiều người chê bỉu, mà tôi cũng đùng nhiều thứ thuốc cai rồi, mà vẫn không sao bỏ được. Vậy tôi xem báo thấy HOÀNG-VĂN-ẤP, 47 Phố Ninh-Xá Bắc-Ninh có bán thứ thuốc CAI NHA PHIẾN giá 1$00 1 lọ, thì tôi tức chỉ gửi mua về dùng thử, thì bây giờ tôi đã bỏ được rồi, trong người vô bệnh, vẫn khỏe mạnh như thường. Vậy tôi có mấy lời đăng lên đây, trước là cảm ơn ông chủ hiệu HOÀNG-VĂN-ẤP, sau nữa xin các anh em cũng nên nghe tôi, nếu định bỏ thì chỉ dùng thuốc cai nha phiến Hoàng-văn-Ấp là bỏ được, chứ nghiện hút chẳng lên gì, mất nhiều tiền, người lại xấu, đi đến đâu nhiều người khinh bỉ, mà trong gia đình bao giờ cũng không được vui vẻ vì mình !

ĐẶNG ĐÌNH-CHÚ *Maréchal Foch -:- VINH*

ĐÃ SINH RA KIẾP Ở ĐỜI, AI KHÔNG PHÒNH-TÍCH LÀ NGƯỜI VÔ DUYÊN

Cơm no, rượu say vội hàm tình dục, hoặc ăn no đi ngủ hay đi tắm ngay, nên bị bịnh gọi là Phòng-Tích, không phải đau dạ-dày, không phải đau bụng kinh niên.

Khi bị bịnh : Thấy : Đầy hơi, tức ngực, chân nơm, không biết đói, ăn chậm tiêu, bụng vỗ bình bịch, khi ăn xong rồi thì hay ợ (ợ hơi hoặc ợ chua), khi tức bụng khó chịu, khi đau bụng, khi đau lưng, đau ran trên vai, người thường ngáo ngán, buồn bã chân tay, bị lâu nhìn các mặt vàng, da bụng dày.

Gặp một liều :

PHÒNG-TÍCH « CON CHIM »

THẦN-DƯỢC

thấy đã chịu hoặc khỏi ngay, không hề công phạt tì gì, đàn bà có thai cũng uống được.

Một liều một bịch uống : 0$20
» » hai » » : 0$40

VÕ-ĐÌNH-TÂN, *Kim-tiền 1926*
178 bis, Lachtray -:- HAIPHONG

Đại-lý các tỉnh Trung-kỳ :

HUẾ : Vĩnh-Thường, 48, phố Gia-Long ;
TOURANE : Nguyễn-hữu-Vinh số Quảng-Cư
NHATRANG : Kim-Anh, Librairie ;
PHANTHIẾT : Lê-Nam-Hưng, Commerçant ;
QUINHON : Đông-Lợi, Avenue Khải-Định ;
QUANG-NGÃI : Chế-Hoàng à Sông-Vệ ;
SOCTRANG : Ng.-văn-Mạnh, Maire à Cotonou ;
VINH : Hà-thị-Lan (Maison Ninh-Huy) ;
VIENTIANE : Mme Phan-thị-Lộc, rue Tafforin ;
THAKHEK : Đào-Tiến (Maison Nhật-Nhựt-Tân).
LUANGPRABANG : Trần-văn-Chế, Entrepreneur

*Các tỉnh khắp ba kỳ có đại-lý

KIỂU TỦ TÂN 1936

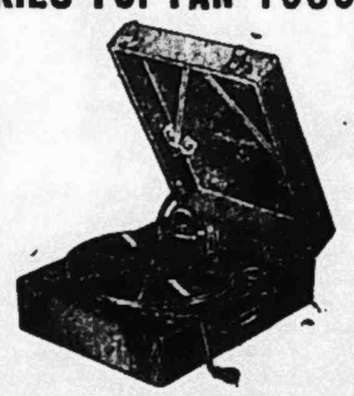

DOUGLAS 100. ressort 20m/m giá 12$00
— 700. ressort 22m/m — 14.00
— 965. hát 3 mặt đĩa 2 ressorts 18.00
— 565. có máy ngừng 2 ressorts 18.00
Mới lại đĩa nhẩn tím, en Huế, hát
Ả-đầu, chèo cải-lương, giá 1$30
Đĩa hát Quảng-đông và Triều-châu 1 40
Đĩa tây Orchestre de danse 1.50
Đĩa đàn ngũ âm và hát Laos 1.50
Đĩa hát Nhật-bản có đàn 1.50
Đĩa đàn khiêu-vũ Nhật-bản 1.50

Có mua-lẻ máy hát, và đĩa mới. Mua máy hát hoặc đĩa hát, gởi Contre-Remboursement, không tính cước phí.

LÊ-VĂN-TÀI
Disques & Phonos
42, rue Georges Guynemer -:- SAIGON

Xho chuyện.

Ở đâu cũng có làng có xã cả ; nhưng làng xã ở ta, hễ nói đến, làm kẻ trễ mãi : « Thật đẹp chuyện mấy ông làng lại ! » Như vậy cũng không quá đáng, vì các ngài tài thật lắm : xô bên nầy xẻ bên kia, làm đám dân khổ rách cũng than vãn ; lại sẵn cũng tế nhiều chuyện để đánh thịt xất, mắng chuồi nhau, quá ngán ! không nói gì cũng lợi cũng bền vào tay các ngài là lọt phía nào tuốt luốt !

Ở nước văn minh trong các làng, có đâu tệ vậy ! gánh một chức trách gì của dân là họ lo lắm, dân nhờ các ông làng lắm. Xem như bên Anh, tại làng Worthing, có chị đàn bà đã 45 tuổi mà chưa chồng, chị gởi tới cho ông xã H. Lee 21 đồng livre sterling, nhờ kiếm giùm cho một ông chồng, còn số tiền ấy muốn giúp hội Lạc thiện nhà thầy ý...

Phải như ở ta thì mấy bác làng hứng tiêu quách, chị kia có hỏi, để khỏi mang tội « phao vu ! » hay có cái cọ, thì : « xí mạ hương lý », cũng khôn !

Bên Đông-Pháp vừa rồi có đăng chuyện biểu tình phản kháng của chú nuôi chó ở Hung-ga-lợi cũng buồn cười thật :

Tại Szeged, vì thành phố lăng thuế nuôi chó lắm, họ chịu không nổi, bèn rủ nhau cả hai ngàn người, dắt mỗi người một con chó tới thị-sảnh ; khi đủ mặt, một người trong bọn thổi « súp-lê » một tiếng ra lệnh, thì si nhất thả chó ra chạy ùa vào phòng ông xã trưởng sẵn vang lên và cản lộn nhau nghe om sòm, bàn ghế đổ ngã loảng choảng, giấy mực văng tung.

Ông xã trưởng, đáng lẽ thì xổ súng cối xay, hay là thả bom ra để đàm « dân bốn cẳng » kia nếm ngửa cho lớn, nhưng không, ông sợ quýnh, lập tức chạy ra hứa sẽ hãy miễn thuế ấy !

Nước Pháp có thuộc địa khắp hoàn cầu, nhiều kẻ chắc cho là tại nước ấy đất đai chật nhân người mới phải. Nhưng trái hẳn : có mấy làng chỉ trơ trơ được 2 người dân hoặc ba mà thôi ! Như làng Morteau ở hạt Haute-Marne có 3 người dân ; một làng ở hạt Morbihan chỉ có 2 người : 1 bà mụ và 1 đứa con gái !

Sớm mai ngày 7 Mai nầy, có hai chiếc tàu-bay bay liệng trên thành phố Huế rất thấp để rải quảng cáo số Đông Pháp.

Kỷ niệm bà
JEANNE D'ARC

Ngày mai 10-5-36, ở Huế sẽ cử hành lễ kỷ niệm bà Jeanne d'Arc.

Buổi mai và buổi chiều đều có nhiều cuộc vui và chớp bóng, hát bội đãi. Tại sân vận động cũng có cuộc biểu diễn để công chúng xem.

Cuộc chiến tranh ở Đông Phi đã kết liễu

(Tiếp theo trang nhất)

Washington, 5-5 — Một người đàn bà Mỹ bị chết vì mệt quá hơn bỏ rơi.

Một tờ trình của Đại tướng Graziani

Rome, 5-5. — Theo một tờ thông tin của Ý, quân đội của đại tướng Graziani đương vây nã tới Harrar.

Rome, 5-5. — Đại tướng Graziani có tờ trình nói rằng đội quân của Tổng đốc Nasibou tự phụ là không thua ai mà nay đã tan tành hẳn rồi. Trận nầy lớn hơn hết vì khó khăn hơn hết : một là vì trận thế của quân Á có hơi hiểm, hai là vì trời mưa. Quân Á lẩn núp dưới những hang hầm đã tự nhiên, lại tạo những ngọn đồi cho quân Ý ở xa bắn tầm.

Đại tướng nhận rằng quân Á thiệt có tài và gan dạ, vì gan dạ nên chết đến 5 000 người.

Diễn văn của Mussolini

Rome, 5 5.— Thủ tướng Mussolini có đọc bài diễn văn nói rằng một phần người Ý hiện ở Á sẽ ở luôn bên ấy mà lo việc thực dân. Ngày mai ông ta lại đọc một bài diễn văn rất dài tại Nghị viện.

Lụa Hà-đông !
Lụa Hà-đông !

Lụa Hà-đông 0$35, 0$40, 0$45, 0$50, 0$55, 0$65 0$75 1 thước. Tussor soie 1$50 1 thước ; 1 quần 1 áo trung bình 5m50 1 bộ ; Maillot Sport « Élégant » 0$40 ; Maillot thường 0$20, 0$30. Áo tập võ con nít 6, 7 tuổi 0$15 ; 9, 10 tuổi 0$20 ; từ hạng 14, 15 tuổi 0$30.

Chemisette Soliar 1$00 ; Le Mellleur 0$90 ; Élégant 0$60 ; hạng mỏng «La 0$30, hạng mỏng «Ma 0$25 ; Portefeuille Hongkong có fermeture 0$60 một cái ; túi đựng tiền cầm tay (Sac à main) của các cô thiếu nữ tân thời 4$50 ; quần áo nhiều tây của con nít mới đẻ 0$30 ; 2, 3 tuổi 0$40 ; 4, 5 tuổi 0$50 một cái.

Sandale của các ông 2$00 một đôi. Mua từ 12$00 trở lên, không mất tiền cước.

AN-THÀNH
41, phố Hàng Đào 41 HANOI

CÁCH ĐIỀU-TRỊ THEO PHƯƠNG NỘI-ÂM để chữa

BỆNH GIANG-MAI

bằng thuốc bánh

SIGMARGYL

Thuốc SIGMARGYL trắc có ba thần hiệu đã thí nghiệm về Bệnh Giang-Mai, thuốc SIGMARGYL này chữa ngay ở máu và ở các nơi bệnh chứng tổn-thương, cả các thời-kỳ của bệnh Giang-Mai. Không quan-ngại gì, không tổn-hại gì đến tì vị, thuốc này là một thứ thuốc trắc hay, có các tay thầy thuốc chuyên-môn chứng-thực và lại có công-hiệu :

THAY ĐƯỢC THUỐC TIÊM

Chế ra tại
LABORATOIRE CHIMIOTHÉRAPIQUE
số 2, Place du Théâtre-Français, PARIS

Thuốc SIGMARGYL bán tại các hãng bào-chế tây ở thuộc-địa.

à Huế : Pharmacie IMBERT

VUA THUỐC BỔ Ở VIỄN-ĐÔNG :

Cửu=Long=Hoàn

của nhà thuốc

Võ-Đình-Dần

CHOLON

NHÂN-TẠO-HUYẾT

BỔ-HUYẾT--SÁT-TRÙNG

Bổ-dưỡng thân-thể — Lọc sạch máu bầm — Làm cho khí-huyết sung-túc — Công dụng đặc-biệt là sát được vi-trùng LẬU và GIANG-MAI, và các chứng sài, lở, ghẻ — Giá suy gầy, rả li ăn, xanh xao — Đàn bà có mang dùng an-thai — Ở cử dùng chóng đỡ đẻ, mau trở lại tươi đẹp.

Mỗi chai 1$50 — Nửa tá 7$50

CỐ-TINH BỔ-THẬN

THẬN-HƯ — DI-TINH

CHUYÊN-TRỊ : Đinh-tinh, mộng-tinh, hoạt-tinh — Khí sư phải : đau lưng, mỏi gối, mất hoa, tai ù, đầu váng, sổ hụng rão, môi khô — Giảm bớt lí ngủ, hay thao thức ngài ngợi liên miên, chiêm-bao mộng-mị vẩn vơ.... Dù nặng nhẹ, đã dùng đến thuốc nầy là được khỏi bẩn.

Mỗi ve 1$00 — Nửa tá 6$00

CHÚ

Hai thứ thuốc nầy nổi tiếng khắp Đông-Pháp, người những bức thư minh-tạ đã đăng trước, nay xin dịch bản phân chất, đoạn quan năm ANTONINI ban khen thuốc NHÂN-TẠO-HUYẾT sau khi ngài đã thí-nghiệm và phân chất tại phòng LABORATOIRE de CHIMIE de L'INDOCHINE — HANOI như sau :

« . . . . Thuốc nầy lấy toàn tinh chất của mười một thứ cây quí, « trong đó có vị NHÂN-SÂM, chế theo phương-pháp bào-chế Thái-« tây, hợp dụng cho người Annam có thể bồi khí huyết, tăng sức « khỏe, làm cho hồng huyết cầu (globules rouge du sang) tươi tốt « trong sạch, và sát trừ được vi trùng lậu, giang-mai »

Trích dịch đoạn ngài chứng nhận thuốc CỐ-TINH BỔ-THẬN :

« . . . . Thuốc nầy không có chất độc, tinh chế toàn nguyên liệu « rất quí như SÂM mật ong v. v .. trị chứng đau thận di-tinh ».

NGỦ-TINH DƯỢC-PHÒNG

N° 114 — Hàng-Bông — HANOI

Nên chú ý ! !
Nên chú ý ! !

Kính trình qui ngài rõ rằng kể từ ngày 15 Avril 1936, chúng tôi đã là *chủ hiệu báo chí Tân-định*, số 22 đường Vassoigne ở Saigon -Tân-định.

Nhờ cách sắp đặt bản hoi về việc gởi hàng bản-hiệu có thể *gởi nhanh chóng* được tất cả thứ thuốc và *giá tính rất phải chăng (gởi theo các chuyến tàu tốc hành và bạn hàng không phải tốn tiền đài tã.).*

Qui ngài chớ nên ngần ngại, cứ gởi thơ cho bản-hiệu ; bản thuốc hiệu sẽ vui lòng gởi tặng một chai thuốc ho « SIROPAN » và quyển catalogue của bản-hiệu.

Xin qui ngài sẵn lòng chiếu cố cho, bản-hiệu lấy làm cảm tạ vô cùng.

HỒ-ĐẮC-ÂN
Bác-sĩ báo chế
cựu Lưu-sinh-viên các Bệnh-viện thành Paris
Chủ-hiệu báo-chế TÂN-ĐỊNH
Số 22 đường Vassoigne SAIGON

Tại Hội-chợ Huế?

Qui Ngài nên nhớ rằng ngoài ra DẦU BÁ-CHỨNG hiệu **ÔNG-TIÊN,** qui Ngài không tìm được thứ dầu nào trị đặng bách bệnh, công hiệu lẹ làng, mùi thơm dịu dàng, mà giá lại rẻ hơn các hiệu khác.

Ve lớn . . . . . 0$12
Ve nhỏ 0.06

Trong mấy ngày Hội-chợ, bán một biếu một để cho qui vị nào chưa có dịp dùng đến, coi đúng sự thật không.

ÔNG-TIÊN DƯỢC-PHÒNG
82-92, Rue P. Blanchy prolongée
Phú nhuận — SAIGON

Portatif dimensions 14 × 29 × 38 c/m
ressort de 22m/m 7$
Avec arrêt automatique 8$

Mme RICHARD
PHOTO CINÉ GRAPHE
87 Rue GIA-LONG
HUẾ

Violon chevillé spécial pour pays chaud	9$50
Mandoline — id —	12,00
Banjo Guitan, accordéon prix à partir de	16,00
Appareil photo à partir de 28f =	2$80
Appareil prise de vue ciné 780f =	78,00
Projecteur de ciné 720f =	72,00

BỘ BA !...

MUỐN : TỐT, LỢI, RẺ

XIN ĐỂ Ý MÀ DÙNG :

1) DẦU XÀNG (ESSENCE)
2) DẦU NHỚT (HUILE)
3) MỠ (GRAISSE)

Có dùng mới biết ;

SHELL

SHELLCOOL
SHELL A CYL
HUILE SHELL
GRAISSE SHELL

biết chắc dùng mãi
Đâu đâu cũng sẵn có
SHELL

Imprimerie TIẾNG-DÂN HUẾ

Directeur Gérant : HUỲNH-THÚC-KHÁNG

https://tieulun.hopto.org